Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на правосъдието	**Нормативен акт:** Проект на Постановление за изменение на Постановление № 155 на Министерския съвет от 2015 г. за определяне на второстепенните разпоредители по бюджета на Министерството на правосъдието
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: .....
Лице за контакт: Силвия Соколова – държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“ Даниела Белчина – държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“	**Телефон и ел. поща:** 02/ 9237 410, S_Sokolova@justice.government.bg 02/ 9237 311, dany@justice.government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Невъзможност за въвеждане в експлоатация на новоизградения затворнически комплекс в с. Самораново поради недостиг на човешки ресурс

1.1. *Кратко описание на проблема и причините за неговото възникване:*

В изпълнение на предварително дефиниран проект „Повишаване на капацитета на персонала, изграждане на пилотен затвор, свързан с учебен център и подобряване на рехабилитацията на лишените от свобода“, реализиран от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ по програма „Правосъдие“ на Норвежкия финансов механизъм 2014–2021 г., е изграден затворнически комплекс в с. Самораново.

В рамките на проекта е заложен индикатор „брой създадени нови работни места“ с целева стойност 92 щатни бройки, който към настоящия момент е отчетен като частично изпълнен.

Изпълнението на този индикатор е пряко обвързано с:

- успешното приключване на проекта;

- постигането на договореностите с държавите донори;

- възстановяването на средства, предоставени под формата на временен безлихвен заем по реда на Постановление № 282 на Министерския съвет от 2024 г. за одобряване на временен безлихвен заем по сметката за средства на НФ - НФМ - МП - Правосъдие за 2024 г. за финализиране на дейностите, предвидени в ПДП 2 „Повишаване на капацитета на персонала, изграждане на пилотен затвор, свързан с учебен център и подобряване на рехабилитацията на лишените от свобода“ на Програма

„Правосъдие“ на Норвежкия финансов механизъм (НФМ) 2014 - 2021, както и за приемане на обекта от възложителя (Обн., ДВ, бр. 68 от 2024 г., изм., бр. 106 от 2024 г. и бр. 36 от 2025 г.).

Съгласно договореностите за следващия програмен период на Норвежкия финансов механизъм 2021–2028 г. е предвидена възможност за възстановяване на средствата чрез механизъм за завършване на проекти, като за Република България е определен конкретен финансов ресурс за тази цел.

В тази връзка, ефективното функциониране на затворническия комплекс в с. Самораново е пряко условие за изпълнение на международните ангажименти на Република България.

Общият необходим персонал за функционирането на затворническия комплекс е 175 щатни бройки, от които:

- 83 щ. бр. са осигурени чрез вътрешно преструктуриране в системата на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, ;
- 92 щ. бр. следва да бъдат осигурени чрез увеличаване на щатната численост.

С осигуряването на допълнителни 92 щ. бр. ще бъде преодолян недостигът на персонал в размер на малко повече от 50% от общия необходим ресурс (92 от 175 щатни бройки) за функционирането на пилотния затвор „Самораново“.

С § 7 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за прозрачност при представителство на интереси (ДВ, бр. 30 от 2026 г.), е изменен § 16 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за администрацията (обн., ДВ, бр. 15 от 2012 г.; изм., бр. 96 от 2015 г., бр. 57 и 98 от 2016 г., бр. 85 от 2017 г., бр. 80 от 2018 г., бр. 88 от 2023 г., бр. 33 от 2024 г. и бр. 81 от 2025 г.), като е създадена изрична правна възможност за увеличаване на щатната численост на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, като е предвидено, че алинеи 1 и 2 не се прилагат при увеличаване на числеността на персонала, когато увеличаването е свързано с държавни служители, които пряко осъществяват дейности по изпълнение на наказанията или на мярката за неотклонение „задържане под стража“.

С оглед на това е налице необходимата нормативна предпоставка за реализиране на предложеното увеличение на щатната численост.

1.2. *Възможности за решаване на проблема в рамките на съществуващото законодателство:*

Необходими са нормативни промени за решаване на констатираните в т. 1.1. проблеми. Идентифицираният проблем не е възможно да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство, чрез промяна на организацията на работа, с институционални мерки. Общата численост на персонала на второстепенните разпоредители по бюджета на Министерството на правосъдието е уредена в Постановление № 155 на Министерския съвет от 2015 г. за определяне на второстепенните разпоредители по бюджета на Министерството на правосъдието и промяната в числеността на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ може да бъде осъществена с неговата промяна.

1.3. *Причини действащата нормативна рамка да не позволява решаване на проблема:*

Действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема, тъй като общата численост на персонала на второстепенните разпоредители по бюджета на Министерството на правосъдието е уредена в Постановление № 155 на Министерския съвет от 2015 г. за определяне на второстепенните разпоредители по бюджета на Министерството на правосъдието и промяната в числеността на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ може да бъде осъществена с неговата промяна, поради което са необходими нормативни промени за решаването му.

1.4. *Задължения, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или от правото на Европейския съюз:*

Законодателните промени не произтичат пряко от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. *Последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политики:*

Не са извършвани последващи оценки на въздействието на нормативния акт.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цели:

Цел 1: Реално въвеждане в експлоатация на пилотен затвор „Самораново“

Оперативни цели:

- изпълнение на заложените индикатори по Норвежкия финансов механизъм;
- обезпечаване на дейностите по надзор, охрана, социална работа и рехабилитация;
- гарантиране на ефективно и законосъобразно изпълнение на наказанието „лишаване от свобода“.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ – 4573 щ.бр.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Не се извършват нормативни промени, нито се предприемат други мерки.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

- ✓ неизпълнение на заложените индикатори по Норвежкия финансов механизъм;
- ✓ необезпечаване на дейностите по надзор, охрана, социална работа и рехабилитация;
- ✓ липса на гаранции за ефективно и законосъобразно изпълнение на наказанието „лишаване от свобода“.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Няма.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не се отчитат

Административна тежест:

Не се променя.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на проект на Постановление за изменение на Постановление № 155 на Министерския съвет от 2015 г. за определяне на второстепенните разпоредители по бюджета на Министерството на правосъдието.“:

Описание:

Към настоящия момент числеността на персонала на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ е определена на **4 573 щатни бройки**. С проекта на постановление се предлага изменение в приложението към член единствен, ал. 2 от Постановление № 155 на Министерския съвет от 2015 г., чрез което се увеличава числеността на персонала на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ с 92 щатни бройки.

С оглед необходимостта от обезпечаване функционирането на пилотен затвор „Самораново“, преходното отделение (halfwayhouse) и учебния център, се предлага увеличаване на щатната численост на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ с **92 щатни бройки**, с което общата численост ще стане **4 665 щатни бройки**.

Предложеното увеличение е съобразено с необходимия общ щат от 175 щатни бройки за новия затворнически комплекс, като част от тях са осигурени чрез вътрешно преструктуриране, а останалите следва да бъдат обезпечени чрез настоящото увеличение.

Без реализиране на предложението съществува риск от невъзможност за пълноценно функциониране на новия затворнически комплекс, неизпълнение на заложените индикатори по проекта и възникване на финансови корекции по Норвежкия финансов механизъм.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант ще се постигне:

- ✓ осигуряване на пълноценното функциониране на пилотен затвор „Самораново“, изграден по съвременни европейски стандарти, включително чрез въвеждане на нови подходи при изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“;
- ✓ създаване на условия за ефективно прилагане на интегриран модел, съчетаващ надзорно-охранителната дейност с рехабилитационни, социални и обучителни дейности, насочени към успешната ресоциализация на лишените от свобода;
- ✓ подобряване на условията за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ в съответствие с международните стандарти и препоръките на европейските институции;
- ✓ повишаване на капацитета на системата за изпълнение на наказанията чрез въвеждане на учебен център за подготовка и квалификация на персонала, който ще допринесе за устойчиво развитие на човешките ресурси в сектора;

- ✓ ефективно функциониране на преходното отделение (halfwayhouse), което създава възможности за плавен преход на лишените от свобода към живот в обществото и намаляване на риска от рецидив;
- ✓ изпълнение на поетите ангажименти по Норвежкия финансов механизъм и постигане на заложените индикатори по проекта;
- ✓ предотвратяване на риска от налагане на финансови корекции и гарантиране на възможността за възстановяване на предоставените средства;
- ✓ укрепване на институционалния капацитет на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ и повишаване на ефективността на дейностите по изпълнение на наказанията;
- ✓ принос към повишаване на обществената сигурност чрез по-ефективно управление на процеса по изпълнение на наказанията и успешна ресоциализация на лишените от свобода.

- *(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)*

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се предвиждат негативни въздействия.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Няма.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не се отчитат.

Административна тежест:

Проектът не регулира предоставянето на административни услуги и в този смисъл няма отношение към административната тежест за физическите и юридическите лица.

Вариант 3 „НЕНОРМАТИВНА НАМЕСА“:

Описание:

Не е възможно предприемането само на организационни мерки. Необходимо е решаването на проблема чрез нормативен акт.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

За този вариант са присъщи всички негативни въздействия на Вариант 1.

Дефинираният в т. 1 проблем не може да бъде разрешен единствено чрез организационни мерки

Отрицателните въздействия биха били:

- ✓ неизпълнение на заложените индикатори по Норвежкия финансов механизъм;
- ✓ необезпечаване на дейностите по надзор, охрана, социална работа и рехабилитация;
- ✓ липса на гаранции за ефективно и законосъобразно изпълнение на наказанието „лишаване от свобода“.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани очаквани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не се отчитат.

Административна тежест: При този вариант не се очаква намаляване на административната тежест за физическите и юридическите лица.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1: Необходимост от реално въвеждане в експлоатация на пилотен затвор „Самораново“

		Вариант „Без действие“	**Вариант 2 „Приемане на проект на Постановление за изменение на ПМС № 155 на от 2015 г.**	**Вариант 3 „Ненормативна намеса“**
Ефективност	Цел 1: Реално въвеждане в експлоатация на пилотен затвор „Самораново“	ниска	висока	ниска
Ефикасност	Цел 1: Реално въвеждане в експлоатация на пилотен затвор „Самораново“	ниска	висока	ниска
Съгласуваност	Цел 1: Реално въвеждане в експлоатация на пилотен затвор „Самораново“	ниска	висока	ниска

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2. Нормативна намеса: Приемане на проект на Постановление за изменение на Постановление № 155 на Министерския съвет от 2015 г. за определяне на второстепенните разпоредители по бюджета на Министерството на правосъдието

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……
……

◉ Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Няма.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

……..

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

- Постановление № 155 на Министерския съвет от 2015 г. за определяне на второстепенните разпоредители по бюджета на Министерството на правосъдието;

- Постановление № 282 на Министерския съвет от 2024 г. за одобряване на временен безлихвен заем по сметката за средства на НФ - НФМ - МП - Правосъдие за 2024 г. за финализиране на дейностите, предвидени в ПДП 2 „Повишаване на капацитета на персонала, изграждане на пилотен затвор, свързан с учебен център и подобряване на рехабилитацията на лишените от свобода“ на Програма „Правосъдие“ на Норвежкия финансов механизъм (НФМ) 2014 - 2021, както и за приемане на обекта от възложителя.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

https://legislation.apis.bg/doc/2610382/0

https://lex.bg/bg/laws/ldoc/2137244736

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

22.4.2026 г.

X

д-р Любомир Талев
директор на дирекция С3
Signed by: Lyubomir Nikolaev Talev